

Självständigt arbete i krigsvetenskap, 15 hp

<i>Författare</i> Anders Beckman		<i>Program</i> OP 07-10
<i>Handledare</i> Ingvar Sjöblom		
	<i>Beteckning</i>	
<p>Vad är det som krävs? En undersökning av orsakerna till avhoppet på Försvarsmaktens aspirantutbildning</p>		
Nyckelord: orsakerna, avhoppet, Försvarsmaktens Aspirantutbildning		

Vad är det som krävs? –En undersökning av orsakerna till avhoppen på Försvarmaktens aspirantutbildning

Abstract

Denna undersökning har med utgångspunkt ifrån två kända motivationsteorier prövat sambandet mellan aspiranternas förväntningar och avbrott på Försvarmaktens Aspirantutbildning. Detta har genomförts genom att utifrån två motivationsteorier utveckla hypoteser som sedan har testats på statistik över avhoppen ifrån Aspirantutbildningen 2010. Undersökningen finner tecken som pekar på att det finns ett samband mellan förväntade fysiska krav på en utbildning och andelen frivilliga avbrott. Resultaten visar att en utbildning som förväntas vara fysiskt lätt har en större andel avhopp på egen begäran än en utbildning som förväntas vara fysiskt svår. Då jag utifrån egna erfarenheter menar att den faktiska fysiska svårighetsnivån på samtliga inriktningar inom Aspirantutbildningen är likställda drar jag slutsatsen att aspiranternas förväntningar på den fysiska svårigheten är en viktigare orsak till frivilliga avhopp än den faktiska fysiska svårigheten. Min analys av detta resultat pekar på att Försvarmakten kan ha en möjlighet att i framtiden minska sina avhopp genom att utveckla den information de ger till sökande aspiranter. Att i ett tidigt stadium ge ut information som berättar mer i detalj om den specifika tjänst de söker samt vilka krav som de facto ställs på aspiranten skulle kunna bidra till att förväntningarna på den sökta utbildningen ligger närmare verkligheten och avhoppet minskar.

Key words: Motivationsteorier, Förväntningar, Avbrott, motivationsteorier, hypoteser, statistik, information

Innehållsförteckning

Författarangivelse	4
Förord	5
1. Bakgrund/Problemformulering	6
1.1 Syfte	7
1.2 Frågeställningar	8
1.3 Avgränsningar	8
1.4 Tidigare forskning.....	8
1.5 Teoretisk bakgrund	9
1.6 Arbetets fortsatta disposition.....	11
2. Hypotesutveckling	11
3. Metod.....	13
3.1 Statistiskt underlag	14
3.2 Variabler.....	14
3.3 Regression	15
3.4 Validitet och reliabilitet	15
4. Resultat	16
4.1 Signifikans.....	17
4.2 Sammanfattning.....	18
5. Diskussion	18
6. Slutsatser	20
6.1 Vidare forskning	21
7. Referenser	22
7.1 Elektroniska referenser	22
8. Bilagor	23
8.1 Statistik över elever på Aspirantutbildningen	23
8.2 Statistisk uppställning över förväntad fysisk svårighetsgrad.....	24

Författarangivelse

Jag, Anders Beckman går min sista termin på Militärhögskolan Karlberg, där jag läser på officersprogrammet med inriktning Krigsvetenskap. Jag har tidigare gjort min värnplikt i Arméns trumkår där jag efter min värnplikt genomfört projektvisa samarbeten med Försvarsmusikcentrum. Jag skriver denna uppsats som C-uppsats inom ämnet Krigsvetenskap. Jag bor och lever i Skövde, där jag de närmsta åren kommer att vara verksam inom Försvarsmaktens Logistikbataljon.

Förord

Jag vill rikta en stort tack till min bror Peter, doktorand i corporate strategy på University of St. Gallen som möjliggjort detta arbete genom alla kommentarer, idéer och stöttning.

1. Bakgrund/Problemformulering

I Proposition 2008/9:140 beslutades att med riksdagens godkännande avskaffa delar ur den tidigare Försvarsorganisationen, insatsorganisation 09 (IO 09).¹ Denna organisation personalförsörjdes i huvudsak genom värnplikt och i viss mån civilplikt. Värnpliktsbakgrund var således ett krav för soldater att söka officersutbildning.

I propositionen lämnades förslag till en ny insatsorganisation, insatsorganisation 14 (IO14). Förslaget var att personalförsörjning skulle bestå av stående förband samt kontraktsförband. Detta vill säga att den tidigare värnplikten skulle avskaffas i det avseendet att soldater och sjömän inte längre lyder under plikt, och att försvaret i framtiden skulle ha anställda soldater. Det var endast under undantag av ”krig, krigsfara eller andra utomordentliga omständigheter som insatsorganisationen skulle bemannas av pliktpersonal”². Detta skulle innebära en rad nya organisatoriska strukturskillnader som t ex arbetsgivaransvar hos officerare på lägre nivåer än tidigare, ny personalförsörjning i form av frivilliga soldater bundna till kontrakt samt att Sverige åter skulle gå in i tvåbefälssystem med underofficerare, s.k. specialister, och yrkesofficerare. Då värnplikt inte längre skulle existera på samma sätt som tidigare skulle Försvarsmakten ta fram ett nytt sätt att personalförsörja landet på officerare. Detta sätt har kommit att kallas Aspirantutbildning (AspU). Aspirantutbildningen är en utbildning som skall förbereda soldater inför en sökning till officersutbildning samt att ge den grund som krävs för att kunna söka utbildningen. Detta även om Aspiranten inte tidigare genomfört Värnplikt.

År 2009 genomförde jag min verksamhetsförlagda utbildning på Logistikkolan i Skövde. Detta som en praktisk fortsättning på den teoretiska utbildning jag tidigare genomfört på Militärhögskolan Karlberg. Under året fick jag bekanta mig närmare med Försvarsmaktens nya Aspirantutbildning, då denna utbildning genomfördes parallellt med den logistiska utbildning jag själv genomförde.

Under året på Logistikkolan fick jag erfarenhet av att några utav aspiranterna valt att hoppa av utbildningen av olika skäl. För mig tycktes detta oväntat och oförståeligt, på grund av den goda utbildning jag tyckte mig se att de fick. Aspirantutbildningen tycktes för mig vara ett mycket gott utbildningsval inom Försvarsmakten då utbildningen, liksom officersutbildningen, genomfördes med värnpliktsförmåner, d.v.s. att Försvarsmakten står för alla kostnader av utbildningen samt vissa av de eventuella fasta kostnader som soldaterna haft innan påbörjad utbildning så som hyra av lägenhet. Utbildningen syftade till att ge soldaterna en god militärgrund att stå på inför fortsatt militär utbildning vilket gjorde utbildningen till största del praktisk. Det utbildningsklimat jag själv fick erfarenhet av på Logistikkolan var mycket bra och de lärare som utbildade såväl mig som aspiranterna var väl kompetenta och hade ett gott förhållningssätt till sina kollegor och elever. Utbildningen för aspiranterna tycktes med andra ord ha en hög standard och vara en utbildning i tiden.

Då jag såg att avhoppet blev många förde tankarna mig vidare till övriga aspirantskolor, alltså skolor på andra regementen än den på Trängregementet, och jag blev nyfiken på om detta fenomen, att en stor del av aspiranterna väljer att hoppa av, kunde finnas även på dessa skolor, och frågan jag ställde mig var varför?

¹ Proposition 2008/9: 140. *Ett användbart försvar*. Stockholm: Försvarsmakten

² Proposition 2008/9: 140. *Ett användbart försvar*. Stockholm: Försvarsmakten. kap1

Då jag senare undersökt huruvida någon gjort ett arbete om varför avhopp sker på aspirantutbildningen så insåg jag att detta inte tidigare undersökts.

Då avhoppet är många är detta således ett problem för Forsvarsmakten vilket jag anser vara argument för att denna undersökning är högst relevant och viktig för Forsvarsmakten som organisation.

Avhopp till följd av bristande motivation kan anses vara relativt onödiga eftersom de grundar sig i hur aspiranterna upplever sin situation. Aspiranter som avbryter sin utbildning till följd av att de inte uppfyller kraven kan däremot vara motiverade enligt principen att "kriget ställer kraven" vilket hör till mer av en legitim anledning. Det är utifrån dessa anledningar jag valt att fokusera mitt arbete på att undersöka orsaker som grundar sig i motivation. Jag vill med teori undersöka olika psykologiska orsaker som annars kan vara svåra att mäta. Enligt teorin kan orsaker vara både av faktiska och upplevda förhållanden. Då mina erfarenheter säger mig att de faktiska förhållandena som råder på de olika utbildningarna inom Aspirantutbildningen är likvärdiga är det min uppfattning att det är de upplevda förhållandena som skiljer eleverna på de olika utbildningarna åt. Jag föreslår att det är skillnaderna i förväntningar på de olika utbildningarna som i sin tur kan påverka den egna motivationen och på så sätt påverka mängden avhopp.

Mitt centrala argument är således att en av de viktigaste orsakerna till de många avhoppet är att förväntningarna på aspirantprogrammets fysiska krav skiljer sig ifrån de faktiska kraven.

Till att börja med vill jag ge min tolkning på varför avhopp, frivilliga eller påtvingade, sker samt vad jag anser att kan bero på.

Min tolkning är att avskiljning i huvudsak sker då eleven (soldaten) missköter sig, betar sig felaktigt gentemot organisation eller medmänniskor eller att personen i fråga helt enkelt inte klarar de krav som ställs på honom/henne. Mina tidigare erfarenheter av aspirantutbildningen säger mig att misskötsel hör till den yttersta ovanligheten, både ifråga om misskötsel mot organisation och mot medmänniskor. Detta gör att min tolkning av att de elever som blivit avskiljda i huvudsak blivit det på grund av bristfällig kompetens eller bristfällig prestation i något avseende.

Avseende de personer som självvalt hoppat av utbildningen tror jag det kan bero på många saker men i huvudsak tror jag det beror på bristande motivation till följd av missnöjdhet med arbetsplatsen (studieplatsen), känslan av att ha valt fel utbildning eller sociala hinder. Då jag anser att de elever som blir avskiljda från utbildningen, blir det av legitima skäl (misskötsel eller att de inte når upp till de krav som ställts) anser jag att det är de frivilliga avhoppet som är intressanta vad gäller motivation och det är mot dem som mitt arbete kommer att fokusera.

1.1 Syfte

Syftet med undersökningen är att undersöka sambandet mellan förväntade fysiska krav och andel avbrott på Aspirantutbildningen 2010. Detta för att finna orsakerna till de frivilliga avhoppet på Aspirantprogrammet, för att i framtiden kunna minska antalet avhopp. Jag har valt att fokusera på avhopp som är relaterade till bristande motivation eftersom dessa avhopp kan anses som "onödiga" i jämförelse med avhopp som sker till följd av att aspiranterna inte fyller kraven.

1.2 Frågeställningar

1. Hur ser statistiken ut rörande de avbrutna studier som skett på Aspirantutbildningen 2010?
2. Vad är orsakerna till eget valda avhopp?
3. Hur skulle Försvarsmakten kunna minska alternativt förhindra avhopp på Aspirantutbildningen i framtiden?

1.3 Avgränsningar

I mitt arbete har jag valt att avgränsa mig till att endast undersöka Försvarsmaktens aspirantutbildning som genomförts år 2010, då statistik från tidigare år inte ännu är officiellt publicerad. Jag har valt att inte undersöka någon av Försvarsmaktens andra utbildningar så som t ex värnpliktsutbildningen.

Mina undersökningar kommer inte att titta på specifika orsaker och skäl till att elever inte fullföljt sin utbildning utan avgränsa sig till att undersöka om det varit av egen vilja eller genom avskiljning som elever inte gjort klart sin utbildning på Aspirantutbildningen.

1.4 Tidigare forskning

Tidigare studier som undersöker hur sambandet mellan förväntningar och studieavbrott ser ut är få till antal. Enligt min tolkning kan jag då se detta arbete ut två synvinklar. På ett sätt kan det, genom den begränsade mängd forskning som tidigare gjorts, betyda att denna undersökning kan vara svår att få hög vetenskaplig tyngd i, å andra sidan ser jag här istället en möjlighet att undersöka någonting som det finns relativt få som undersökt tidigare, vilket istället kan göra att den vetenskapliga aspekten blir än mer intressant. Följande exempel från tidigare forskning är till stor del det jag hittat inom området.

Tidigare forskning gjord av Catharina Lind³ på Luleå tekniska högskola påvisar sambandet mellan förväntningar och självvalda avhopp. Lind undersökte orsaker till elevers studieavbrott som skett på en viss årskull. Hennes undersökning genomfördes med intervjuer med de avhoppade eleverna, för att på djupet kunna undersöka orsaker. Resultatet av intervjuerna visade att det vanligaste skälet till avhopp som skedde hade ett samband med individuella förutsättningar. Intervjuerna visade att 75% av eleverna innan kursstart haft höga och positiva förväntningar mot den sökta utbildningen, dock fanns tydliga skillnader i specifika förväntningar för olika inriktningar. Ett resultat i Linds undersökning visade att det fanns risk för att elever skapade förväntningar på en utbildning som inte stämde överens med verkligheten, och att det var av dessa orsaker som vissa utav avhopp kunde ske.⁴

Nästa undersökning är Anna Tegels, *Avhopp i nätbaserade högskolekurser*⁵, i vilken hon intervjuar 6 elevers inställning och uppfattning om avhopp. De intervjuade var både elever som funderat på att hoppa av sin utbildning och elever som de facto hoppat av. I hennes intervjuer kan man läsa hur en elev innan kursstart haft förväntningarna på kursen som om att

³ Lind Catharina. (2008). *Avhopp inom programutbildningar 2006-2007 vid Luleå tekniska universitet*. Luleå: Luleå universitet

⁴ Lind Catharina. (2008). *Avhopp inom programutbildningar 2006-2007 vid Luleå tekniska universitet*. Luleå: Luleå universitet

⁵ Tegel Anna. (2008). *Avhopp i nätbaserade högskolekurser*. Blekinge: Blekinge tekniska högskola

denne skulle "... *fixa den med vänsterhanden*"⁶. Eleven hade själv valt att hoppa av sin utbildning då dennes förväntningar på och uppfattning om kursen inte stämde överens med verkligheten. Statistiskt innebar detta att 16.6.% utav de intervjuade eleverna valt att hoppa av på grund av orsaker relaterade till förväntningar. Denna procent är enligt mig något låg för att kunna dra några slutsatser kring, dock visar den på att orsaker som dessa de facto finns.⁷

Det skall tilläggas att den tidigare forskning till som gjort inom ämnet till skillnad från detta arbete är case-baserad dvs. bygger på empiri och inte jämför teorin. Jag anser även att Aspirantutbildningen skiljer sig något från utbildningar på andra högskolor. Aspirantutbildningen är till skillnad från civila högskolor mestadels praktisk. Utbildningen har mycket tuffa till extremt tuffa fysiska krav, och elever som saknar fullgod fysisk förmåga har det mycket svårt att klara utbildningen.

1.5 Teoretisk bakgrund

Denna undersökning kommer att behandla statistik, rekryteringsinformation samt två motivationsteorier av Frederick Herzberg och Abraham Maslow. Följande kommer förklaring till de teorier jag valt:

Den första teorin är en teori skapad av psykologen Frederick Herzberg. Denna teori förklarar människans behov och krav för att nå kreativitet och självuppfyllelse.

Frederick Herzberg – *Two factor theory*⁸

*"The things that make people satisfied and motivated on the job are different in kind from the things that make them dissatisfied."*⁹

Den tyska psykologen Frederick Herzberg kom år 1959 ut med sin tolkning och teori bakom människors motivation till att arbeta, Two factor theory eller Motivation-Hygiene theory som teorin även kan benämnas. Herzberg hade gjort sina studier på olika sorters företag för att undersöka faktorer till motivation hos arbetarna. Resultatet från de intervjuade personerna visade att deras känsla av framgång var knutna till prestationer, ansvar, erkännande, arbetets innehåll och befordran. Faktorer som kan tyckas självklara, dock påvisade Herzberg att de olika faktorerna inte nödvändigtvis behövde påverka den egna motivationen positivt men dock bidra till negativism vid saknad av dem. Herzberg kategoriserade faktorerna i två huvudkategorier med något skilda riktningar – **Motivationer** och **Hygienfaktorer**.¹⁰

Hygienfaktorer – Hygienfaktorer är saker som medarbetaren tycker sig vara självklart på arbetsplatsen och bidrar därmed inte till ökad motivation men kan vid avsaknad minska den egna motivationen.¹¹

Till kategorin hör:¹²

- Lön
- Ledning

⁶ Tegel Anna. (2008). *Avhopp i nätbaserade högskolekurser*. Blekinge: Blekinge tekniska högskola. s 21.

⁷ Tegel Anna. (2008). *Avhopp i nätbaserade högskolekurser*. Blekinge: Blekinge tekniska högskola. s 21.

⁸ Herzberg Frederick. (1993). *The motivation to work*, New Jersey. Transaction publishers

⁹ Herzberg Frederick. (1993). *The motivation to work*, New Jersey. Transaction publishers

¹⁰ Herzberg Frederick. (1993). *The motivation to work*, New Jersey. Transaction publishers

¹¹ Herzberg Frederick. (1993). *The motivation to work*, New Jersey. Transaction publishers

¹² Herzberg Frederick. (1993). *The motivation to work*, New Jersey. Transaction publishers

- Arbetsförhållanden
- Företagspolicy och administration
- Mellanmänskliga relationer

Motivationsfaktorer – Till kategorin motivationsfaktorer hör sådant som medarbetaren tycker är utöver det vanliga, alltså saker utöver de självklara på en arbetsplats. Detta kan då både påverkar arbetsglädjen samt verka motiverande för den enskilda individen.¹³

Till kategorin hör:¹⁴

- Prestation
- Erkännande
- Arbetsuppgifter
- Ansvar
- Befordran

Abraham H. Maslow – *A theory of human motivation*¹⁵

Den andra teorin jag valt att använda mig av i mitt arbete är Abraham Maslows teori om människans väg till motivation och självuppfyllelse, *A theory of human motivation*.¹⁶ Denna teori bygger på att människan har vissa grundläggande behov som den alltid måste tillfredsställa för att komma vidare i sig själv och på så sätt skapa kreativitet inom sig. Maslow menar att de grundläggande behoven är grundstommen till individens självutveckling. Maslow beskriver de grundläggande behoven som fysiska ting som exempelvis mat, vatten, sex och tak över huvudet och det är inte förens dessa behov är uppfyllda som människan kan komma vidare i sig själv och söka psykologiska trygghetsbehov så som motivation. Maslow beskriver sin teori utifrån en hierarkisk ordning då han menar att det finns en specifik ordning för hur behov måste tillfredsställas.¹⁷ För att förenkla Maslows teori har jag skapat en pyramid över den hierarkiska behovsordning på vilken hans teori vilar.

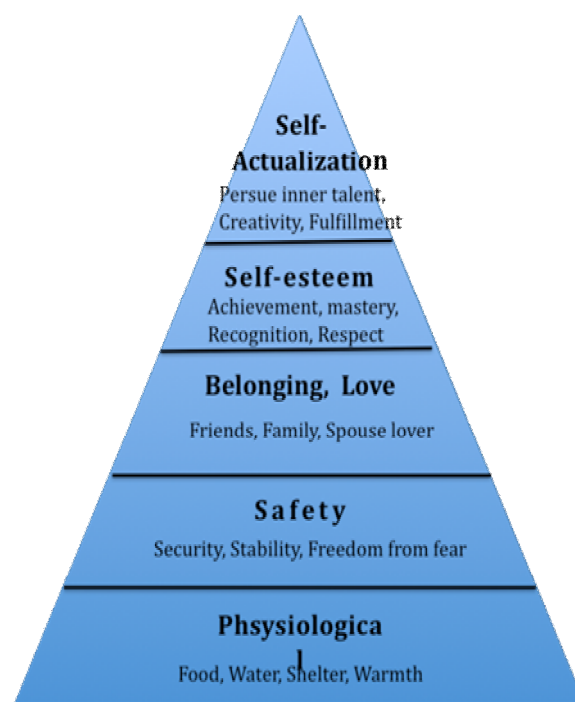
¹³ Herzberg Frederick. (1993). *The motivation to work*, New Jersey. Transaction publishers

¹⁴ Herzberg Frederick. (1993). *The motivation to work*, New Jersey. Transaction publishers

¹⁵ Maslow Abraham H. (1943). *Motivation and personality*. New York. Harper & Row Publishers

¹⁶ Maslow Abraham H. (1943). *Motivation and personality*. New York. Harper & Row Publishers

¹⁷ Maslow Abraham H. (1943). *Motivation and personality*. New York. Harper & Row Publishers

Figur 1

1.6 Arbetets fortsatta disposition

Tidigare i detta kapitel beskrivs exempel ur tidigare forskning som gjorts inom området samt teoretisk bakgrund för undersökningen. I kapitel 2 utvecklar jag mina hypoteser utifrån Frederick Herzbergs *Two factor theory*¹⁸ och Abraham H Maslows *A theory of human motivation*¹⁹. I efterföljande kapitel beskriver jag metoden för min undersökning, ger en beskrivning av den statistik jag använder mig av samt redogör för avgränsningar för arbetet. Kapitel 4 avhandlar de resultat jag kommit fram till. I kapitel 5 analyserar jag mina resultat och diskuterar dessa utifrån flera perspektiv. I kapitel 6 beskriver jag min sammanfattning. Där beskriver jag mina resultat och summerar arbetet. Kapitel 7 redogör för käll- och litteraturförteckning. Kapitel 8 innehåller bilagor, så som min statistik och artiklar.

2. Hypotesutveckling

Tidigare beskriver jag hur mina erfarenheter talar om att alla utbildningar inom Försvarsmakten är någorlunda lika vad gäller fysisk påfrestning dvs. att en utbildning inte skiljer sig nämnvärt mot en annan vad gäller fysiska krav och påfrestningar. Då samtliga som söker sig till Aspirantutbildningen går igenom samma fysiska, psykiska och medicinska tester med samma kravnivå är det min uppfattning att alla som kommer in har en fullgod fysisk förmåga att fullfölja sin utbildning. I mina tidigare tolkningar beskriver jag min uppfattning om att det kan finnas ett samband mellan den förväntade fysiska påfrestningen och de avhopp som skett. Dessa faktorer är således psykologiska och grundar sig inte huvudsak i fysiska orsaker.

¹⁸ Herzberg Frederick. (1993). *The motivation to work*, New Jersey. Transaction publishers

¹⁹ Maslow Abraham H. (1943). *Motivation and personality*. New York. Harper & Row Publishers

För att undersöka detta har jag valt att använda mig av en *hypotesprövning*²⁰. Mina hypoteser kommer jag att pröva mot den statistik som finns över avhoppet för att på så sätt undersöka sambandet mellan förväntningar och avhopp.

Med min första hypotes vill jag pröva huruvida det de facto finns ett samband mellan avbrutna utbildningar och förväntningar på en utbildning. De båda motivationsteorierna beskriver hur människan har vissa specifika behov för att nå motivation, Herzberg beskriver bland annat hur en individ utgår från att vissa saker är självklara på en arbetsplats. Detta är då faktorer som bygger på både upplevda förväntningar och faktiska ting.²¹ Min tolkning är således att det är förväntningarna på vad som anses vara självklart som styr. Detta innebär att om en aspirant förväntar sig att en utbildning kommer att vara fysiskt lätt medan utbildningen i själv verket är fysiskt svår kommer han/hon bli besviken. Eftersom fysisk svårighet är en *hygienfaktor*²² kommer besvikelsen leda till bristande motivation, vilket i sin tur leder till avbrutna studier då aspiranten antingen självvalt hoppar av i brist på motivation eller att denne blir avskiljd på grund av att han/hon inte klarar kraven som följd av bristande engagemang.

Hypotes 1 skall således syfta till att undersöka huruvida det är förväntningarna som är viktigare orsak till avbrott, självvalda som icke självvalda, än den faktiska fysiska svårigheten.

Hypotes 1

Fler elever avbryter sin utbildning om de har befattningar som förväntas vara fysiskt lätta.

Att en aspirant blir avskiljd kan som tidigare nämnt bero på flera saker, dock är det min tolkning att det i huvudsak sker av legitima själv, bristande kunskap, sjukdom eller främlingsfientliga värderingar kan vara några utav orsakerna. Vad gäller de eget valda avhoppet tolkar jag det som att det i huvudsak beror på motivationsbrist. Som tidigare nämnt tror jag att om en aspirant förväntar sig lätt fysisk svårighet på en utbildning kommer denne att bli besviken om den faktiska fysiska svårigheten är hög, och på så sätt tappa motivation, som i sin tur kan leda till eget valt avhopp. Åter igen är det *Hygienfaktorer*²³, så som fysisk svårighet som styr huruvida en aspirant känner sig motiverad eller inte.

Hypotes 2 skall undersöka huruvida det är förväntningarna som är viktigare orsak till eget valda avhopp än den faktiska fysiska svårigheten.

Hypotes 2

Bland de elever som avbryter sina studier är andelen som avbryter av egen vilja större bland dem som har befattningar som förväntas vara fysiskt lätta.

²⁰ Stukát Staffan. (2005). *Att skriva examensarbete inom utbildningsvetenskap*. Lund. Studentlitteratur. s 98

²¹ Herzberg Frederick. (1993). *The motivation to work*, New Jersey. Transaction publishers

²² Herzberg Frederick. (1993). *The motivation to work*, New Jersey. Transaction publishers

²³ Herzberg Frederick. (1993). *The motivation to work*, New Jersey. Transaction publishers

3. Metod

Till grund för mitt arbete kommer jag att använda mig av statistik, framtagen av Försvarsmaktens HR-centrum gällande de avhopp som skett på AspU 2010. Tillsammans med statistiken är mitt underlag för undersökningen två motivationsteorier, Herzbergs *two factor theory*²⁴ och Maslows *A theory of human motivation*²⁵, samt att jag använder mig av tidigare forskning inom ämnet för att ge en större *validitet*²⁶ till min undersökning. Sett till mina frågeställningar, hur statistiken ser ut över avbrutna utbildningar, hur sambandet ser ut mellan förväntningar och eget valda avhopp samt hur orsakerna ser ut till avhopp, har jag valt att använda mig av verktyget *kvantitativ metod*²⁷. Verktyget syftar till att hitta samband mellan olika kategorier och företeelser. Detta möjliggörs genom att försöka besvara frågor som ”hur många”, ”hur mycket” eller ”i vilket utsträckning”.²⁸ Jag kommer således inte att använda mig av en *kvalitativ*²⁹ metod som till skillnad mot den *kvantitativa* metoden syftar till att undersöka kvaliteter, egenskaper eller företeelser, oftast genom intervjuer eller fältstudier. Den kvalitativa metoden angriper alltså begrepp som inte är möjliga att kvantifiera, dvs. räkna på (i siffror).³⁰ Min metod för att kunna besvara mina frågeställningar är således med hjälp av hypoteser skapade utifrån mina frågeställningar och teorier. Denna undersökning är således en *hypotesprövning*³¹ som mot statistik, teori och tidigare forskning kommer att prövas. Undersökningen är inte en undersökning byggd på *empiri*³² utan är en undersökning ur ett *teoretiskt*³³ förhållningssätt.

Det finns mycket litteratur som behandlar just statistiska undersökningar samt metoden hypotesprövning, exempel på dessa är Stukát *Att skriva examensarbete inom utbildningsvetenskap*³⁴, Grandins *Dataanalys och hypotesprövning för statistikanvändare*³⁵ och Dahmströms *Från datainsamling till rapport*³⁶.

Sett till orsak och verkan för undersökningen syftar den i huvudsak inte till att undersöka orsak och verkan. Orsak och verkan beskrivs genom de teorier jag använder mig av. Undersökningen syftar till att undersöka *sambandet*³⁷ mellan förväntningar av fysisk svårighetsgrad och avbrutna studier. Sambandet är således inte samma sak som orsak och verkan.

²⁴ Herzberg Frederick. (1993). *The motivation to work*, New Jersey. Transaction publishers

²⁵ Maslow Abraham H. (1943). *Motivation and personality*. New York. Harper & Row Publishers

²⁶ Bjereld Ulf, Demker Marie, Hinnfors Jonas. (2002). *Varför vetenskap* andra upplagan. Lund. Studentlitteratur. s 108

²⁷ Bjereld Ulf, Demker Marie, Hinnfors Jonas. (2002). *Varför vetenskap* andra upplagan. Lund. Studentlitteratur. s 114

²⁸ Bjereld Ulf, Demker Marie, Hinnfors Jonas. (2002). *Varför vetenskap* andra upplagan. Lund. Studentlitteratur.

²⁹ Bjereld Ulf, Demker Marie, Hinnfors Jonas. (2002). *Varför vetenskap* andra upplagan. Lund. Studentlitteratur. s 114-115

³⁰ Bjereld Ulf, Demker Marie, Hinnfors Jonas. (2002). *Varför vetenskap* andra upplagan. Lund. Studentlitteratur. s 114-115

³¹ Stukát Staffan. (2005). *Att skriva examensarbete inom utbildningsvetenskap*. Lund. Studentlitteratur. s 98

³² Förklaring från Svenska Akademiens Ordlista: **Empiri** [-ri] s. -n (filos) kunskap grundad på erfarenhet

³³ Förklaring från Svenska Akademiens Ordlista: **Teori** [-ri] s. -n -er vetenskaplig åsikt el. lära el. tankebyggnad; tankemässigt förklaringsförsök

³⁴ Stukát Staffan. (2005). *Att skriva examensarbete inom utbildningsvetenskap*. Lund. Studentlitteratur

³⁵ Grandin Ulf. (2003). *Dataanalys och hypotesprövning för statistikanvändare*. Naturvårdsverket.

³⁶ Dahmström Karin. (1996). *Från datainsamling till rapport* andra upplagan. Lund. Studentlitteratur.

³⁷ Grandin Ulf. (2003). *Dataanalys och hypotesprövning för statistikanvändare*. Naturvårdsverket. s 85-98

Statistiken jag kommer att använda kommer jag att *kvantifiera*³⁸ för att göra den möjlig att arbeta med. Jag kommer att utifrån statistiken dra slutsatser om huruvida mina hypoteser *verifieras*³⁹ eller *falsifieras*⁴⁰. Undersökningen kommer således genomföras genom en *hypotesprövning*⁴¹, mot den statistik jag tagit fram samt till viss del mot de två motivationsteorier jag valt.

3.1 Statistiskt underlag

Följande statistik är hämtad från Försvarsmaktens HR-centrum och är gjord på de elever som på något sätt avbrutit sin utbildning på Aspirantutbildningen 2010. Statistiken består specifikt av varje slutad elev, vilken inriktning denne hade och om eleven själv valt att avsluta sin utbildning eller om denne blivit avskiljd från utbildningen.

2010 startade 145 elever sin aspirantutbildning på tre olika platser i Sverige, Lv6 i Halmstad, SSS i Karlskrona samt I19 i Boden.

Det totala antalet elever som än så länge inte fullföljt sin utbildning är 45elever.

Av dessa 45 elever är det idag 17 elever som officiellt själva valt att hoppa av utbildningen av olika anledningar. Det officiella antal elever som blivit avskiljda är 18 stycken. Detta ger ett mörkertal på 10 elever där statistiken ännu inte är officiell gällande deras skäl till avbruten utbildning. Av de 18 elever som blivit avskiljda är det 10 elever som valt att överklaga beslut om avskiljning och går kvar på utbildningen tills utredning skett.

Skola	Slutat av egen vilja	Avskiljd/Överklagat	Totalt
<i>I19 Boden</i>	6	4 / 0	10
<i>Lv6 Halmstad</i>	10	15 / 10	25
<i>SSS Karlskrona</i>	Ej publicerat	Ej publicerat	10
<u>Totalt</u>	<u>16</u>	<u>19</u> / <u>10</u>	<u>45</u>

Tabell 1. Siffror i kolumnerna visar elever i antal.

Då det totala antalet elever vid aspirantutbildningen var 145 elever, vid start, så innebär detta att 31% av eleverna slutat sin utbildning av olika skäl. Av de som slutat är det nästan 37% som själva valt att hoppa av sin utbildning.

3.2 Variabler

För att jag skall kunna pröva mina hypoteser mot den statistik jag tagit fram krävs två olika mått. Dels behövs ett mått för skillnader i förväntningar på fysisk svårighet och dels behövs ett mått för bristande motivation. Jag har valt att använda huruvida en elev slutat av egen vilja som ett mått på bristande motivation. Som jag förklarar tidigare avskiljs en elev framförallt när denne inte uppfyller Försvarsmaktens krav. Att sluta av egen vilja däremot borde i huvudsak bero på att elevens motivation brister.

³⁸ Ejvegård. (2003). *Vetenskaplig metod*. Lund. Studentlitteratur. s 36

³⁹ *Verifiera* enligt Nationalencyklopedin; **verifiera**, bestyrka riktigheten av (påstående, uppgift, dokument e.d.). 2010-06-10

⁴⁰ *Falsifiera* enligt Svenska Akademiens ordlista; **Falsi,fi,era** v. –de: visa vara falsk, vederlägga.

⁴¹ Ejvegård. (2003). *Vetenskaplig metod*. Lund. Studentlitteratur. s 37

Elevernas förväntningar på utbildningen syns däremot inte i statistiken. Det har därför varit nödvändigt att konstruera ett mått för dessa utifrån den data jag har haft tillgång till. En av de hygienfaktorer som är mest utmärkande för en utbildning inom Försvarsmakten är den fysiska svårigheten. För att värdera elevernas förväntningar har jag därför gjort en uppskattning av huruvida en specifik inriktning inom utbildningen förväntas vara fysiskt krävande eller inte. Uppfattningarna kommer att bygga på vad jag tror att den normala civilisten *förväntar* sig av respektive inriktning. Det jag har utgått ifrån är huruvida jag anser en utbildning klingar fysiskt svår, dvs. hur pass stridande en inriktning låter. Mina uppskattningar berör alltså inte huruvida en inriktnings faktiska fysiska svårighet ser ut utan jag har endast gjort uppskattningar på förväntad fysisk svårighet. Exempelvis har enligt min mening en inriktning inom armén klingat svårare än en inriktning inom marinen, en inriktning till skyttesoldat klingat svårare än bildtolk och en inriktning till mekaniker klingat lättare än en inriktning inom indirekt bekämpning.

Varje inriktning har jag gett en bokstav, *L* och *S* vilka står för *lätt* respektive *svår* fysisk påfrestning. På samma sätt har jag bedömt varje befattning inom respektive inriktning. Som exempel har det sett ut på följande sätt.

Armén	Indirekt bekämpning	<i>S</i>	<i>S</i>	<i>SS</i>
Underrättelse	Bildtolk	<i>S</i>	<i>L</i>	<i>SL</i>
Logistik	Mekaniker mekanik	<i>L</i>	<i>L</i>	<i>LL</i>
Ledning	Ledningssystem mark	<i>L</i>	<i>L</i>	<i>LL</i>

Tabell 2.

Sedan har jag värderat slutvärdet (*LL*, *SL*, *SS*) med siffrorna 1,2,3 vilka står för den förväntade fysiska svårighetsgraden där 1 står för lätt förväntad fysisk svårighetsgrad och 3 för svår förväntad fysisk svårighetsgrad.

3.3 Regression

För att statistiskt testa sambandet mellan mina båda variabler har jag valt att genomföra en *linjär regression*.⁴² Regressionen har genomförts i Excel med hjälp av programmets inbyggda Analysis ToolPak.

3.4 Validitet och reliabilitet

Validiteten i min metod kan aldrig bli 100%, dock är detta ett sätt att över huvud taget ge en möjlighet till att undersöka huruvida förväntningar styr avhopp eller inte. Min uppfattade fysiska svårighetsgrad (1,2,3) bygger på mina personliga erfarenheter och är inte hämtade ur fakta vilket gör att validiteten går ner något. Då befolkningens uppfattning om något är mycket svårt att fastställa har jag valt att göra en uppställning på hur jag anser och tror befolkningen i stort uppfattar utbildningar inom Försvarsmakten. I mina beräkningar kommer jag att använda mig av en fast *signifikans*⁴³. Då jag skapar förutsättningar för beräkningen utifrån min tolkning av befolkningens uppfattningar anser jag det bra att använda en relativt hög *signifikansnivå*⁴⁴ och har då valt att använda 5%. Då undersökningen genomförs på endast

⁴² Dahmström Karin. (1996). *Från datainsamling till rapport*. Lund. Studentlitteratur. S 131-132

⁴³ Stukát Staffan. (2002). *Att skriva examensarbete inom utbildningsvetenskap*. Lund. Studentlitteratur. s99

⁴⁴ Stukát Staffan. (2002). *Att skriva examensarbete inom utbildningsvetenskap*. Lund. Studentlitteratur. s99

en årskull på Aspirantutbildningen bör det noteras att det är svårt att uppnå den höga signifikansnivå som senare visas i mina resultat. Analysen kan dock ge indikationer till tendenser av beteende och samband.

Sett till reliabiliteten i min undersökning är som tidigare nämnt syftet att undersöka hur sambandet ser ut mellan förväntningar och avbrott. Undersökningen syftar inte till att undersöka orsak och verkan utan det är mot teori och tidigare forskning mina orsaker knyts. Då jag omöjligt kan undersöka hela befolkningens uppfattningar och förväntningar av den fysiska svårighetsnivån på utbildningar och befattningar på AspU, är det utifrån mina egna erfarenheter och uppfattningar som jag bedömt varje utbildning och befattning så som jag tolkar vad civila förväntar sig av den fysiska svårighetsnivån. Detta medför att reliabiliteten nedgår något. Dock anser jag det högst intressant att undersöka huruvida det finns tendenser till samband då avbrott på utbildningen är många och att perspektivet inte tidigare undersökts.

4. Resultat

Följande tabeller och diagram utgår ifrån den uppställning jag gjort över civilas förväntningar på den fysiska svårighetsgraden på Aspirantutbildningen. Det är utifrån resultaten ifrån denna uppställning samt utifrån det faktiska antalet avbrutna studier som diagrammen är framställda. Utifrån dessa resultat har jag gjort en beräkning på andelen avhopp som skett av egen vilja inom respektive befattning och utifrån detta gjort ett diagram som visar hur sambandet mellan förväntad fysisk påfrestning och andelen avhopp av egen vilja ser ut.

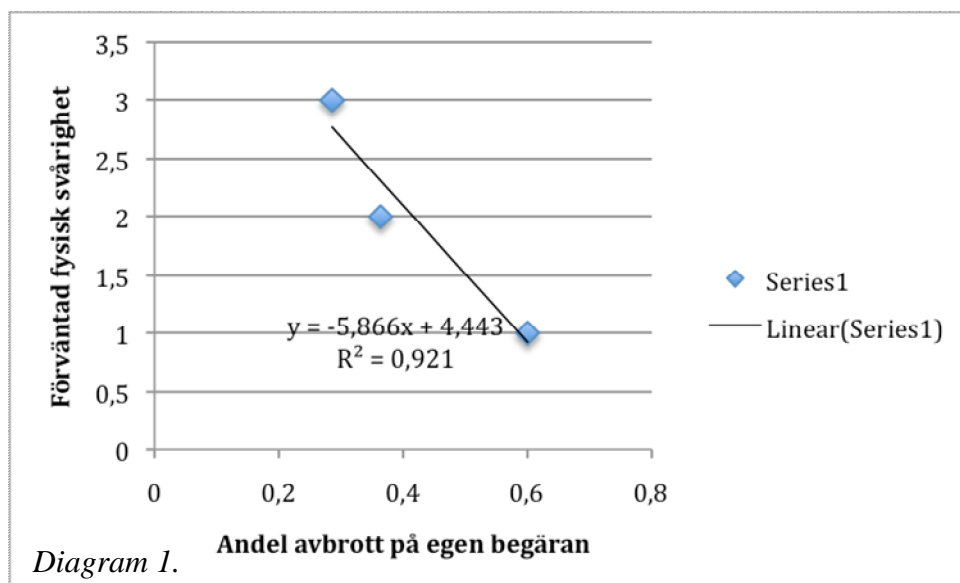

Diagram 1 visar således sambandet mellan fysisk svårighet och avbrott på egen begäran. Diagrammet visar tecken på att andelen avbrott på egen begäran ökar vid utbildning där den förväntade fysiska svårighetsgraden är lägre.

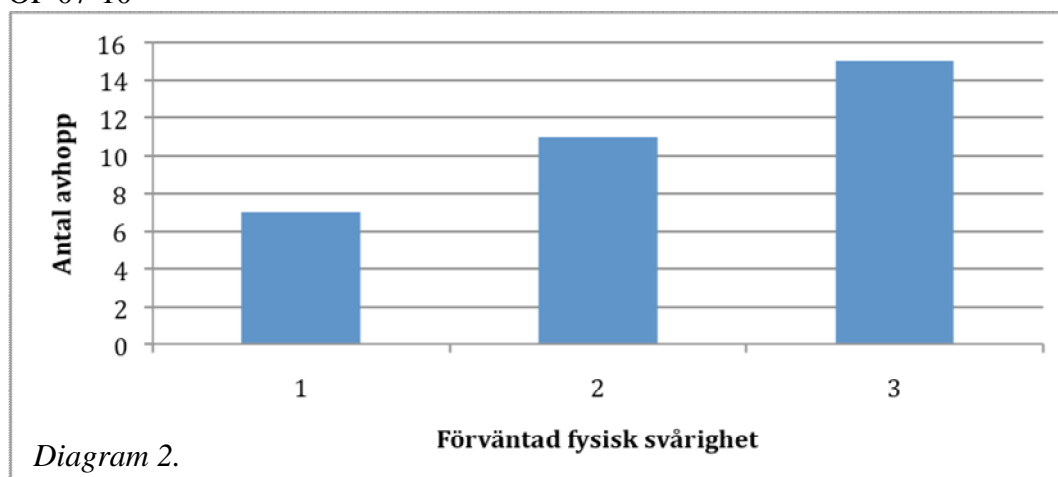

Diagram 2.

Diagram 2 visar sambandet mellan förväntad fysisk svårighet och det faktiska antalet avhopp som skett. Diagrammet visar att det skett fler avhopp, självvalda eller icke självvalda, på utbildningar med förväntat svårare fysiska krav. Då jag inte har haft tillgång till statistik över de aspiranter som inte avbrutit sin utbildning kan jag dock inte dra några slutsatser ifrån detta diagram. Om det, till exempel, var ett lägre totalt antal elever som hade inriktningar med en låg förväntad fysisk svårighet så skulle andelen avhopp ifrån dessa inriktningar kunna vara större än motsvarande andel på inriktningar med hög förväntad fysisk svårighet, trots det lägre antalet.

Enligt diagram 1 stödjer den hypotes 2, att fler elever avbryter sina utbildningar om de har befattningar som förväntas vara fysiskt lätta, då diagrammet tydligt visar tecken på att en utbildning som har en förväntat lätt fysisk svårighet har en större andel självvalda avhopp. Detta resultat skulle mot Maslows *behov av emotionell trygghet*⁴⁵ och Herzbergs *Hygienfaktorer*⁴⁶ kunna bero på att förväntningar inte överensstämmer med verkligheten.

Sett till diagram 2 stödjer den inte hypotes 1, att fler elever avbryter sina utbildningar om de har befattningar som förväntas vara fysiskt lätta, då den visar tendenser till att antal avhopp de facto varit färre på utbildningar med förväntad lätt fysisk svårighet. Dock skall tilläggas att detta diagram inte kan vetenskapligt säkerställas då jag inte har haft tillgång till statistik över de aspiranter som inte avbrutit sin utbildning. Därför kan jag inte dra några slutsatser ifrån detta diagram.

4.1 Signifikans

Jag har gjort mina beräkningar med en *signifikansnivå*⁴⁷ på 5%. Det betyder att jag utifrån resultat kan med 95% säkerhet säga att resultatet stämmer. När jag gjorde min beräkning på hypotes 2 mot de data jag tagit fram (nivå 1,2,3 i förväntad fysisk svårighetsgrad) fick jag en signifikans på 18% vilket innebär att min hypotes till 82% säkerhet stämmer. Detta är något lågt för att med säkerhet kunna verifiera hypotes 2 men då jag har haft ett så pass litet antal avhopp att räkna på så är sambandet förvånansvärt starkt.

Nedan följer en uppställning av resultatet ifrån den regression jag genomfört för att statistiskt testa hypotes 2

⁴⁵ Maslow Abraham H. (1943). *Motivation and personality*. New York. Harper & Row Publishers

⁴⁶ Herzberg Frederick. (1993). *The motivation to work*, New Jersey. Transaction publishers

⁴⁷ Stukát Staffan. (2002). *Att skriva examensarbete inom utbildningsvetenskap*. Lund. Studentlitteratur. s99

<i>Regression Statistics</i>	
Multiple R	0,96
R Square	0,92
Adjusted R Square	0,84
Standard Error	0,06
Observations	3

ANOVA						
	<i>df</i>	<i>SS</i>	<i>MS</i>	<i>F</i>	<i>Significance F</i>	
Regression	1	0,05	0,05	11,80	0,18	
Residual	1	0,00	0,00			
Total	2	0,05				

	<i>Coefficients</i>	<i>Standard Error</i>	<i>t Stat</i>	<i>P-value</i>
Intercept	0,73	0,10	7,40	0,09
X Variable 1	-0,16	0,05	-3,44	0,18

Tabell 4.

4.2 Sammanfattning

Ifrån den uppställning jag gjort över civilas förväntningar på den fysiska svårighetsgraden på Aspirantutbildningen har jag gjort tabeller och diagram som visar sambandet mellan förväntad fysisk svårighet och andelen avbrott, självvalda som icke självvalda.

Enligt diagram 1 stödjer den hypotes 2, att fler elever avbryter sina utbildningar om de har befattningar som förväntas vara fysiskt lätta, då diagrammet tydligt visar tecken på att en utbildning som har en förväntat lätt fysisk svårighet har en större andel självvalda avhopp.

Sett till diagram 2 stödjer den inte hypotes 1, att fler elever avbryter sina utbildningar om de har befattningar som förväntas vara fysiskt lätta, då den visar tendenser till att antal avhopp de facto varit färre på utbildningar med förväntad lätt fysisk svårighet.

Ingen utav hypoteserna kan säkerställas vetenskapligt med anledningen att signifikansen är något låg. Enligt beräkningen är det med 82 % säkerhet att hypotes 2 stämmer mot statistiken. Slutsats är att det finns tendenser som tyder på att det faktiskt finns ett samband mellan de förväntade fysiska svårigheterna och andelen avhopp på Aspirantutbildningen 2010, och att på utbildningar där den förväntade fysiska svårigheten är lägre ökar andelen avhopp.

5. Diskussion

Jag har genom att kategorisera min statistik samt tillskrivit den variabler om civilas uppfattningar skapat statistik som har varit möjlig att räkna på. Utifrån denna kategorisering har jag ställt upp diagram som visar på sambandet mellan förväntad fysisk svårighet och andel/antal avhopp på Aspirantutbildningen 2010.

Genom att pröva mina båda hypoteser mot statistiken har jag kommit fram till följande:

Diagram 1 stödjer hypotes 2, att fler elever avbryter sina utbildningar om de har befattningar som förväntas vara fysiskt lätta, då diagrammet tydligt visar tecken på att en utbildning som

har en förväntat lätt fysisk svårighet har en större andel självalda avhopp trots en signifikans på 82 %.

Diagram 2 stödjer inte hypotes 1, att fler elever avbryter sina utbildningar om de har befattningar som förväntas vara fysiskt lätta, då den visar tendenser till att antal avhopp de facto varit färre på utbildningar med förväntad lätt fysisk svårighet.

Sett till Frederick Herzbergs "two factor theory" menar han att en människa inte får ökad motivation till att arbeta om denne upplever att vad som är självklart på en arbetsplats finns på arbetsplatsen, dock kan motivationen minska vid dess frånvaro. Sett till hypotes 2 så torde en tjänst som förväntas vara lätt fysiskt påfrestande ha en minskad motivation kopplat till de erfarenheter jag tidigare nämnt vad gäller att alla utbildningar har en jämfört likvärdig fysisk påfrestande. Min tolkning av detta är att det i huvudsak inte är den faktiska fysiska svårigheten som styr avhoppet utan den förväntade fysiska svårigheten. Då avhoppet de facto sker torde det vara den information som sökande aspiranter får som inte stämmer överens med verkligheten. Resultaten visar att det finns vissa tecken som tyder på att hypotes 2 stämmer men inte hypotes 1. Om jag då tolkar Herzbergs teori så skulle en soldat som fått felaktig information angående de fysiska svårigheterna på en utbildning kunna känna sig besviken och på så sätt tappa i arbetsresultat som i sin tur kan leda till avskiljning. Med detta resonemang ur teorin skulle det kunna finnas tecken på att även hypotes 1 till del kan stämma.

Om jag tolkar Maslows teori så betyder den att om en aspirant känner sig besviken skulle behoven av emotionell trygghet kunna rubbas och aspiranten tappa motivation. Genom sviktande motivation skulle detta kunna innebära att aspiranten antingen självvalt hoppar av utbildningen eller tappar så pass mycket engagemang att denne blir avskiljd. Genom detta resonemang finns där även tecken som visar att hypotes 1 även här skulle kunna stämma trots att jag inte kunnat hitta stöd för det statistiska underlag jag har.

Sett till tidigare forskning så stödjer mitt resultat från hypotes 2 Linds undersökning om sambandet mellan förväntningar och avhopp. Linds undersökning påvisade att den huvudsakliga orsaken till att elever valt att hoppa av sin utbildning var kopplat mot de förväntningar de haft innan kursstart.

Tegels undersökning visar att det de facto funnits exempel där elever hoppat av utbildning av orsaker berörande förväntningar, dock visade hennes resultat att det endast var 16% utav avhoppet som skedde av denna anledning. Hennes undersökning var dock gjord på ett fåtal personer (6 stycken) vilket medförde att undersökningen inte vetenskapligt kunde fastställas. Trots att tegels undersökning inte kan vetenskapligt säkerställas styrker hypotes 2 hennes resultat.

Denna undersökning visar att det finns tecken som pekar på att avhopp kan bero på motivationsbrist. Denna motivationsbrist har jag tolkat som ett resultat av att aspiranternas förväntningar inte överensstämmer med verkligheten. Min uppfattning är att förväntningarna sökande skapar inom sig grundar sig i den information de har fått om den utbildning de söker. Har då information uteblivit så är min tolkning att risken ökar att förväntningarna inte överensstämmer med verkligheten. Min tolkning är att Försvarsmakten här har en möjlighet att utveckla den information de ger ut till sökande aspiranter genom att i ett tidigt stadium gå ut med information som berättar om den specifika tjänst de söker och informera om vilka fysiska krav som de facto ställs på eleven. Särskilt viktigt är då att informera de sökande till tjänster som låter mindre fysiskt svår att den fysiska utmaningen är lika stor för alla

inriktningar. Det är genom dessa utvecklingar och förändringar Försvarsmakten har en möjlighet att i framtiden minska alternativt förhindra liknande avhopp.

Ett exempel på att Försvarsmakten hade kunnat utveckla sin information är när Vänpliktsnytt 2010-06-03 publicerade en artikel där Gabriella Genberg skrev att elever på aspirantutbildningen beskrivit sin missnöjdhet med den information som de fått om utbildningen. De talade bland annat om framtida arbetsplatser som blivit strukna i samband med deras skolstart, andra som blivit hemskickade med motiveringen att ”de inte varit lämpliga”.⁴⁸ Min tolkning av detta är således att det de facto finns missnöjdhet gällande den information Försvarsmakten ger ut till aspiranter och att Försvarsmakten har en god möjlighet att utveckla den information de ger ut.

6. Slutsatser

145 elever startade sin aspirantutbildning 2010. 45 (31%) utav dessa har antingen hoppat av eller avskiljts och av de som slutat är det nästan 37% som själva valt att hoppa av sin utbildning.⁴⁹ Enligt min erfarenhet så skiljer inte inriktningarna på Aspirantutbildningen sig nämnvärt åt vad gäller den fysiska svårigheten utan den är relativt likvärdig.

Denna undersökning har med utgångspunkt ifrån två kända motivationsteorier prövat sambandet mellan aspiranternas förväntningar och avbrott på Försvarsmaktens Aspirantutbildning. Detta har genomförts genom att utifrån de två motivationsteorierna utveckla hypoteser som sedan har testats på statistik över avhoppet ifrån Aspirantutbildningen 2010. Undersökningen finner tecken som pekar på att det finns ett samband mellan förväntade fysiska krav på en utbildning och andelen frivilliga avbrott. Resultaten visar att en utbildning som förväntas vara fysiskt lätt har en större andel avhopp på egen begäran än en utbildning som förväntas vara fysiskt svår. Då jag utifrån egna erfarenheter menar att den faktiska fysiska svårighetsnivån på samtliga inriktningar inom Aspirantutbildningen är likställda drar jag slutsatsen att aspiranternas förväntningar på den fysiska svårigheten är en viktigare orsak till frivilliga avhopp än den faktiska fysiska svårigheten. Min analys av detta resultat pekar på att Försvarsmakten kan ha en möjlighet att i framtiden minska sina avhopp genom att utveckla den information de ger till sökande aspiranter. Att i ett tidigt stadium ge ut information som berättar mer i detalj om den specifika tjänsten de söker samt vilka krav som de facto ställs på aspiranten skulle kunna bidra till att förväntningarna på den sökta utbildningen ligger närmare verkligheten och avhoppet minskar.

För att svara på mina frågeställningar kommer här en svarsförklaring.

Frågeställning 1, hur statistiken ser ut rörande de avbrutna studier som skett på Aspirantutbildningen 2010 har jag under rubriken *statistiskt underlag* beskrivit den statistik som berör utbildningen. Statistiken i originalutförande finns även med som bilaga i slutet av arbetet.

Frågeställning 2, hur orsakerna ser ut till eget valda avhopp, har jag genom teori och hypoteser undersökt den statistik som finns och under rubriken *resultat* beskrivit möjliga orsaker till de eget valda avhoppet.

⁴⁸ <http://www.varnpliktsnytt.se/Nyheter/Juni10/Manga-avskiljda-fran-aspirantutbildning/>

⁴⁹ Försvarsmakten, (2010) *Statistik över avbrutna studier AspU 10* (HR-centrum). Stockholm

Frågeställning 3 behandlas genom den diskussion jag har under rubriken *diskussion*, där jag beskriver hur Försvarmakten bland annat har möjlighet att i framtiden utveckla den information de ger till sökande aspiranter.

6.1 Vidare forskning

Angående de självvalda avhopp som skett på Försvarmaktens Aspirantutbildning har jag inte berört av vilka specifika orsaker de enskilda eleverna har haft i sina val att hoppa av. Detta skulle vara en intressant aspekt att ta med in i fortsatt diskussion och öppnar för fortsatt forskning.

Denna undersökning genomfördes på de avbrott som skett på Aspirantutbildningen 2010 och har därför gjorts på ett begränsat antal elever. Vidare forskning skulle kunna utveckla detta arbete genom att titta på sambandet mellan förväntad fysisk svårighet och avbrott på utbildningen när mer data finns publicerad.

En slutsats av detta arbete är att Försvarmakten har möjlighet att i framtiden utveckla sin information till sökande för att få de sökande att skapa sig så verklighetsnära förväntningar som möjligt. Det jag inte har undersökt är hur den faktiska information Försvarmakten går ut med ser ut, vilket skulle kunna vara intressant att i framtiden undersöka.

7. Referenser

- Bjereld Ulf, Demker Marie, Hinnfors, Jonas. (2002). *Varför vetenskap?* Andra upplagan. Lund. Studentlitteratur
- Dahmström Karin. (1996). *Från datainsamling till rapport* andra upplagan. Lund. Studentlitteratur.
- Ejvegård Rolf. (2003). *Vetenskaplig metod*. Lund, Studentlitteratur
- Försvarsmakten. (2008). *Ett användbart försvar*, (Proposition 2008/9: 140). Stockholm
- Försvarsmakten. (1994). *Anställningsförfordningen (1994:373)*. Stockholm
- Grandin Ulf. (2003). *Dataanalys och hypotesprövning för statistikanvändare*. Institutionen för miljöanalys SLU
- Herzberg Frederick, Mausner Bernard, Bloch Snyderman Barbara. (1959, 1993) *The Motivation to work*, originally published. New York. John Wiley & Sons, New material edition. New Jersey, Transaction publishers
- Karlsson Ann-sofie Forsman Susanna. (2009). *Påverkar känslan av rättvisa/orättvisa resultatet på ett kognitivt test i en rekryteringssituation?* Växjö: Växjö universitet
- Lind Catharina. (2008). *Avhopp inom programutbildningar 2006-2007 vid Luleå tekniska universitet*. Luleå: Luleå tekniska universitet
- Maslow Abraham H. (1943). *Motivation and personality*. New York, Evanston, London. Harper & Row Publishers
- Stukát Staffan. (2005). *Att skriva examensarbete inom utbildningsvetenskap*. Lund. Studentlitteratur
- Tegel Anna. (2008). *Avhopp i nätbaserade högskolekurser*, Blekinge: Blekinge tekniska högskola

7.1 Elektroniska referenser

- Artikel av Gabriella Genberg hämtad 2010-06-04, från
<http://www.varnpliktsnytt.se>, 2010-06-04
- <http://www.varnpliktsnytt.se/Nyheter/Juni10/Manga-avskiljda-fran-aspirantutbildning/>
Ordsförklaringar hämtade 2010-06-09, från www.svenskaakademin.se

8. Bilagor

8.1 Statistik över elever på Aspirantutbildningen

Elev Lv 6	Arena	Inriktning	Orsak till avbrytna studie
1	Armén	Vagnchef stridsfordon 90	Slutat på egen begäran 2010
2	Logistik	Officersprogram Teknisk officer	Slutat på egen begäran 2010
3	Logistik	Flygtekniker	Slutat på egen begäran 2010
4	Armén	Försörjning Mark	Slutat på egen begäran 2010
5	Underättelse och säkerhet	Bildtolk	Avskilningsbeslut 2010042
6	Underättelse och säkerhet	Und/Säk mark	Avskilningsbeslut 2010042
7	Armén	Jägargruppchef	Slutat på egen begäran 2010
8	Underättelse och säkerhet	Und/Säk mark	Slutat på egen begäran 2010
9	Logistik	Försörjning mark	Slutat på egen begäran 2010
10	Armén	Vagnchef Stridsvagn 122	Avskilningsbeslut 2010042
11	Armén	Und/Säk luft	Slutat på egen begäran 2010
12	Ledning	Ledningssystem mark	Slutat på egen begäran 2010
13	Ledning	Telekrig mark	Avskilningsbeslut 2010042
14	Ledning	Ledningssystem mark	Slutat på egen begäran 2010
15	Armén	Försörjning Mark	Avskilningsbeslut 2010042
16	Armén	Und/säk luft	Avskilningsbeslut 2010042
17	Underättelse och säkerhet	Språkofficer/Tolk	Avskilningsbeslut 2010042
18	Logistik	Helikoptertekniker	Avskilningsbeslut 2010042
19	Logistik	Försörjning Mark	Avskilningsbeslut 2010042
20	Logistik	Marktekniker mekanik	Avskilningsbeslut 2010042
21	Underättelse och säkerhet	Bildtolk	Avskilningsbeslut 2010042
22	Logistik	Försörjning Mark	Avskilningsbeslut 2010042
23	Ledning	Ledningssystem mark	Avskilningsbeslut 2010042
24	Armén	Ledningssystem mark	Avskilningsbeslut 2010042
25	Armén	Skytte och spaningsgruppchef	Avskilningsbeslut 2010042
Efternamn I 19	Arena	Inriktning	Orsak till avbrytna studie
26	Armén	Indirekt bekämpning	Ryckte inte in
27	Ledning	Und/Säk luft	Egen begäran 100119
28	Logistik	Flygtekniker	Egen begäran 100119
29	Logistik	Marktekniker mekanik	Egen begäran 100412
30	Underättelse och säkerhet	Und/Säk mark	Egen begäran 100422
31	Logistik	Flygtekniker	Egen begäran 100504
32	Armén	Indirekt bekämpning	Avskild 100510
33	Armén	Indirekt bekämpning	Avskild 100510
34	Armén	CBRN	Avskild 100510
35	Underättelse och säkerhet	Bildtolk	Avskild 100510
Efternamn SSS	Arena	Inriktning	Orsak till avbrytna studie
36	Logistik	Systemtekniker Sjö/Amf	
37	Marinen	Officersprogram Sjöofficer	
38	Marinen	Officersprogram Sjöofficer	
39	Logistik	Vapentekniker sjö	
40	Marinen	Officersprogram Sjöofficer	
41	Logistik	Systemtekniker Sjö/Amf	
42	Marinen	Operatör undervattenstrid	

43	Marinen	Officersprogram Sjöofficer
44	Armén	Ledningssystem Sjö
45	Marinen	Vapentekniker sjö

8.2 Statistisk uppställning över förväntad fysisk svårighetsgrad

Resultatet i min uppställning över civilas förväntningar på utbildningen blev:

Underättelse och säkerhet	Bildtolk	Avskild 100510	s	1	sl
Armén	CBRN	Avskild 100510	s	s	ss
Armén	Indirekt bekämpning	Avskild 100510	s	s	ss
Armén	Indirekt bekämpning	Avskild 100510	s	s	ss
Underättelse och säkerhet	Bildtolk	Avskilningsbeslut 20100426/överklagat	s	1	sl
Logistik	Försörjning Mark	Avskilningsbeslut 20100426/överklagat	l	1	ll
Logistik	Försörjning Mark	Avskilningsbeslut 20100426/överklagat	l	1	ll
Logistik	Helikoptertekniker	Avskilningsbeslut 20100426/överklagat	l	1	ll
Armén	Ledningssystem mark	Avskilningsbeslut 20100426/överklagat	s	1	sl
Ledning	Ledningssystem mark	Avskilningsbeslut 20100426/överklagat	l	1	ll
Logistik	Marktekniker mekanik	Avskilningsbeslut 20100426/överklagat	l	1	ll
Armén	Skytte och spaningsgruppchef	Avskilningsbeslut 20100426/överklagat	s	s	ss
Underättelse och säkerhet	Språkofficer/Tolk	Avskilningsbeslut 20100426/överklagat	s	1	sl
Armén	Und/säk luft	Avskilningsbeslut 20100426/överklagat	s	1	sl
Armén	Försörjning Mark	Avskilningsbeslut 20100426/slutat 20100512	s	1	sl
Underättelse och säkerhet	Und/Säk mark	Avskilningsbeslut 20100426/slutat 20100512	s	1	sl
Armén	Vagnchef Stridsvagn 122	Avskilningsbeslut 20100426/slutat 20100512	s	s	ss
Underättelse och säkerhet	Bildtolk	Avskilningsbeslut 20100426/slutat 20100519 efter varit sjuk i hemmet	s	1	sl
Ledning	Telekrig mark	Avskilningsbeslut 20100426/slutat på egen begäran 201000427	l	1	ll
Logistik	Flygtekniker	Egen begäran 100119	l	1	ll
Ledning	Und/Säk luft	Egen begäran 100119	l	1	ll
Logistik	Marktekniker mekanik	Egen begäran 100412	l	1	ll
Underättelse och säkerhet	Und/Säk mark	Egen begäran 100422	s	1	sl
Logistik	Flygtekniker	Egen begäran 100504	l	1	ll
Armén	Ledningssystem Sjö	N/A	s	1	
Marinen	Officersprogram Sjöofficer	N/A	l	1	
Marinen	Officersprogram Sjöofficer	N/A	l	1	
Marinen	Officersprogram Sjöofficer	N/A	l	1	
Marinen	Officersprogram Sjöofficer	N/A	l	1	
Marinen	Operatör undervattenstrid	N/A	l	s	
Logistik	Systemtekniker Sjö/Amf	N/A	l	1	
Logistik	Systemtekniker Sjö/Amf	N/A	l	1	
Logistik	Vapentekniker sjö	N/A	l	1	
Marinen	Vapentekniker sjö	N/A	l	1	
Armén	Indirekt bekämpning	Ryckte inte in	s	s	
Armén	Vagnchef stridsfordon 90	Slutat på egen begäran 20100108	s	s	ss
Logistik	Försörjning mark	Slutat på egen begäran 20100113	l	1	ll

Ledning	Ledningssystem mark	Slutat på egen begäran 20100113	l	l	ll
Armén	Und/Säk luft	Slutat på egen begäran 20100113	s	l	sl
Armén	Försörjning Mark	Slutat på egen begäran 20100114	s	l	sl
Logistik	Officersprogram Teknisk officer	Slutat på egen begäran 20100114	l	l	ll
Ledning	Ledningssystem mark	Slutat på egen begäran 20100116	l	l	ll
Armén	Jägargruppchef	Slutat på egen begäran 20100330	s	s	ss
Logistik	Flygtekniker	Slutat på egen begäran 20100406	l	l	ll
Underrättelse, SÄK	Und/Säk mark	Slutat på egen begäran 20100519	s	l	sl

Tabell 3.